

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญ

พระราชบัญญัติภาพยนตร์และวีดิทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑

๑. ความมุ่งหมายของกฎหมาย

เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยภาพยนตร์และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการเทปและวัสดุโทรทัศน์ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งปรับปรุงระบบการตรวจพิจารณาภาพยนตร์ให้อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรเดียวเพื่อลดความซ้ำซ้อนของการตรวจพิจารณา ประกอบกับกิจการภาพยนตร์ในปัจจุบันมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศจำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมอย่างเป็นรูปธรรม

๒. สรุปสาระสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ กำหนดนิยามศัพท์ของ “ภาพยนตร์” หมายถึง วัสดุที่มีการบันทึกภาพหรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่อง แต่ไม่รวมถึงวีดิทัศน์ และนิยามศัพท์ของ “วีดิทัศน์” หมายถึง วัสดุที่มีการบันทึกภาพหรือภาพและเสียงซึ่งสามารถนำมาฉายให้เห็นเป็นภาพเคลื่อนไหวได้อย่างต่อเนื่องในลักษณะที่เป็นเกมการเล่น คาราโอเกะที่มีภาพประกอบ (มาตรา ๔)

๒.๒ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖) ให้อธิบดีกรมส่งเสริมวัฒนธรรมเป็นนายทะเบียนกลางและนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานคร ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรมแต่งตั้งนายทะเบียนประจำจังหวัด (มาตรา ๕)

๒.๓ กำหนดกระบวนการได้มา องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การประชุมและองค์ประชุม วาระในการดำรงตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ ดังนี้

(๑) คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์แห่งชาติ ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์และส่งเสริมอุตสาหกรรมภาพยนตร์และวีดิทัศน์ เสนอแก้ไขระเบียบ กฎหมาย และวินิจฉัยอุทธรณ์ เป็นต้น (มาตรา ๗ ถึง มาตรา ๑๕)

(๒) คณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวีดิทัศน์ แบ่งออกเป็น

- คณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่พิจารณาอนุญาตการสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร โดยกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นสำนักงานเลขานุการ

- คณะกรรมการซึ่งทำหน้าที่อนุญาตการนำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ สื่อโฆษณาภาพยนตร์ สื่อโฆษณา วีดิทัศน์ ออกเผยแพร่ในราชอาณาจักร และอนุญาตการส่งภาพยนตร์หรือวีดิทัศน์ออกนอกราชอาณาจักร โดยกรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม เป็นสำนักงานเลขานุการ (มาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๙)

๒.๔ กำหนดให้กระทรวงวัฒนธรรมกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมอุตสาหกรรม ภาพยนตร์และวีดิทัศน์ตามนโยบาย แผน ยุทธศาสตร์ และมาตรการตามที่คณะกรรมการภาพยนตร์และวีดิทัศน์ แห่งชาติเสนอหรือกำหนด (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดการประกอบกิจการภาพยนตร์ที่ต้องขออนุญาต ได้แก่ การขออนุญาตสร้างภาพยนตร์ต่างประเทศในราชอาณาจักร (มาตรา ๒๐) การขออนุญาตนำภาพยนตร์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร (มาตรา ๒๕) การขออนุญาตนำสื่อโฆษณาภาพยนตร์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร (มาตรา ๓๓) การขออนุญาตส่งภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๓๔) การขออนุญาตประกอบกิจการโรงภาพยนตร์ (มาตรา ๓๗) การขออนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายภาพยนตร์ (มาตรา ๓๘)

๒.๖ กำหนดการประกอบกิจการวิดิทัศน์ที่ต้องขออนุญาต ได้แก่ การขออนุญาตนำวิดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร (มาตรา ๔๗) การขออนุญาตส่งวิดิทัศน์ที่สร้างขึ้นในราชอาณาจักรออกไปนอกราชอาณาจักร (มาตรา ๔๙) การขออนุญาตนำสื่อโฆษณาวิดิทัศน์ออกฉาย ให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายในราชอาณาจักร (มาตรา ๕๒) การขออนุญาตจัดตั้งหรือประกอบกิจการร้านวิดิทัศน์ (มาตรา ๕๓) การขออนุญาตประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน หรือจำหน่ายวิดิทัศน์ (มาตรา ๕๔)

๒.๗ กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่ เช่น อำนาจเข้าไปในสถานที่ที่มีการสร้างภาพยนตร์ โรงภาพยนตร์ ร้านวิดิทัศน์ สถานที่ประกอบกิจการให้เช่า แลกเปลี่ยน จำหน่ายภาพยนตร์หรือวิดิทัศน์ เพื่อตรวจสอบภาพยนตร์ วิดิทัศน์ สื่อโฆษณา หรือการกระทำอื่นใดที่อาจฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๑) และกำหนดนายทะเบียนและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๖๕) เป็นต้น

๒.๘ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาต คำสั่งเพิกถอนการอนุญาต หรือคำสั่งห้ามสร้างภาพยนตร์ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ (มาตรา ๖๖) และคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครอง คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครและนายทะเบียนประจำจังหวัด (มาตรา ๖๗)

๒.๙ กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายฉบับนี้กำหนด โดยกำหนดโทษทางปกครอง (มาตรา ๖๘ ถึงมาตรา ๗๔) และโทษทางอาญา (มาตรา ๗๕ ถึงมาตรา ๘๔)

๓. บทบัญญัติที่คุ้มครองประชาชน

๓.๑ กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ อยู่ในฐานะผู้รับใบอนุญาตจนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่อนุญาต (มาตรา ๔๐ และมาตรา ๕๖)

๓.๒ กำหนดสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่อนุญาต คำสั่งเพิกถอนการอนุญาต หรือคำสั่งห้ามสร้างภาพยนตร์ของคณะกรรมการพิจารณาภาพยนตร์และวิดิทัศน์ (มาตรา ๖๖) และคำสั่งไม่ออกใบอนุญาต คำสั่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาต คำสั่งให้ชำระค่าปรับทางปกครอง คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของนายทะเบียนประจำกรุงเทพมหานครและนายทะเบียนประจำจังหวัด (มาตรา ๖๗)

คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น การจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น จะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดตัวบทเป็นสำคัญ